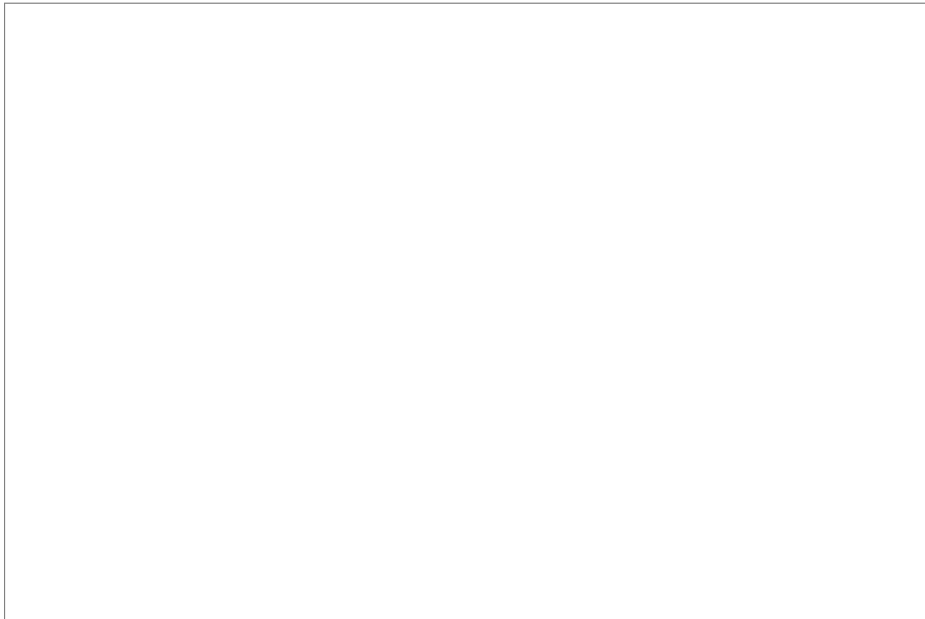

Copiii în biserică: cât, cum și în ce condiții?

de Cristina Sturzu

Copiii de până în câțiva anișori sunt o adevărată provocare în biserică. Nu prea e chip să-i ții sobri și liniștiți într-un loc, chiar dacă în Sfântul Altar se desfășoară cel mai important eveniment de care și îngerii se minunează că e chemat omul să-l lucreze. Ce să le ceri? Sunt copii, e normal să nu aibă răbdare, e normal să vrea să facă ceea ce știu ei cel mai bine să facă – să se joace.

Mai gălăgioși ori mai liniștiți, mai plângăcioși ori mai veseli, mai statici ori mai jucăuși, prezența copiilor ne atrage atenția și nouă, adulților de pe lângă ei. Nu are cum să nu te sensibilizeze un zâmbet de bebeluș. Nu are cum să nu te facă atent un scâncet. Acestea sunt chiar "armele" lor de bază. În același timp, la Sfânta Liturghie suntem chemați "să stăm bine, să stăm cu frică, să luăm aminte". Suntem chemați "sus să avem inimile". Unde ți se mai duce inima când chiar în fața ta se desfășoară o criză de personalitate a unui pici de doi ani? La judecarea mămicii care "nu știe să-și educe copilul"? La îngăduința față de criză, dar, pe de altă parte la ideea că "totuși, trebuie să aibă o problemă mama asta dacă nu se gândește să-l scoată afară când îl vede că face gălăgie, nu vede cum deranjează?!" Sau poate chiar la încercarea de a potoli copilul cu o atitudine responsabilă, de apărător al bunei desfășurări a slujbei.

Pe de altă parte, nu poate să nu-ți joace înaintea ochilor scena în care ucenicii căutau să facă ordine, îndepărtând copiii aduși de mamele evlavioase în jurul Mântuitorului pentru a fi atinși de către Acesta, iar El le întoarce cu blândețe "Lăsați copiii să vină la mine și nu-i opriți (că a unora ca aceștia este Împărăția cerurilor)" (Lc. 18, 16, Mt. 19, 14). Și cu gândul la asta, atins de ceva vinovăție, îți îngheață poate în aer gândul și gestul de îndepărtare a micului năzdrăvan.

Să ieși cu copilul afară din biserică?

M-am gândit destul de mult la situația aceasta pentru că la noi în biserică sunt foarte mulți copii. Mămicile se întrebă dacă să iasă ori nu afară când aceștia devin neliniștiți. În fond, cu ce sunt mai prejos copiii decât noi, adulții, atât de mult încât ei să nu beneficieze de harul slujbei care se ține biserică? Apoi, „cum să-i deprinzi cu statul la biserică dacă nu-i aduci în biserică?”, se întrebă mămicile pe bună dreptate? Cum să nu se sperie dacă sunt înconjurați de priviri cel puțin dezaprobatore, dacă nu chiar de gesturi mai lipsite de răbdare? De multe ori mi-am pus întrebări de genul: "Doamne, care e chemarea noastră, ca

și creștin-ortodocși, în această situație?"; "Cum să ne păstrăm atenția la cuvintele slujbei când avem în față așa copii minunați?"; "Cum arată dragostea și îngăduința față de ei și față de mămicile lor?"; "Ce înseamnă a fi o familie, un trup, în cazul slujbei?".

Și mi-a venit gândul că noi, ca oameni, privim lucrurile din perspectiva noastră, destul de limitată și restrictivă uneori. Că de multe ori judecăm și pornim cu judecată la a face ordine în viața noastră (mă port într-un anume fel ca să nu fiu ca "celălalt" care... nu e atent, iubitor, deschis, înțelegător). Dar dacă m-aș pune cu adevărat în locul celui care și așa are greutatea la a se concentra la slujbă, rătăcindu-și prea ușor atenția printre propriile griji? Ce ar face o mamă care se gândește și la aproapele, cu care este tot una – doar ne împărtășim din același Potir, nu-i așa?!? Să se gândească la aproapele, nu doar la slăbiciunile și păcatele lui ("Ce fel de creștin o fi asta, că nu mă îngăduie să ascult chemarea lui Hristos?"). "Iată: aproapele meu, prietenul meu, fratele meu, a venit să participe la Sfânta Liturghie. Care e datoria mea ca și creștin? Să-l odihnesc, sau să mă impun, să-mi impun, cu Scriptura în mână, dreptul de a nu fi atent nici eu la slujbă, de a nu fi atent nici celălalt? Doar mi-am adus copilul la chemarea lui Hristos, nu?" Aceasta este o întrebare extremă. Nu cred că o pune vreo mamă în mod conștient. Mamele sunt în general preocupate și încurcate pentru că nu știu cum să facă să nu deranjeze. Dorința lor sinceră e să-și aducă pruncul la Izvorul Vieții, să-l adape din Acesta. Este dorința firească a mamei de a-i oferi cel mai bun lucru posibil copilului său. "Și punându-și mâinile peste ei, S-a dus de acolo"

Și atunci? Unde este măsura dragostei? Un posibil gând ar fi acela de a reciti cu atenție pasajele scripturistice la care se face apel în insistența de a sta cu copilul în biserică chiar și atunci când acesta dă semne de vizibil disconfort – pentru el sau pentru cei din jur: "Și aduceau la El și pruncii, ca să Se atingă de ei. Iar ucenicii, văzând, îi certau. Iar Iisus i-a chemat la Sine, zicând: Lăsați copii să vină la Mine și nu-i opriți, căci împărăția lui Dumnezeu este a unora ca aceștia." (Lc. 18, 15-16) "Atunci I s-au adus copii, ca să-și pună mâinile peste ei și să Se roage; dar ucenicii îi certau. Iar Iisus a zis: Lăsați copiii și nu-i opriți să vină la Mine, că a unora ca aceștia este împărăția cerurilor. Și punându-și mâinile peste ei, S-a dus de acolo" (Mt 19, 13-15).

Am pus aceste versete pentru a vă invita să meditați asupra lor. Atât cei lipsiți de răbdare față de copii, cât și cei care aduc copiii la biserică. Să răspundem mai întâi la o întrebare: Care era gândul cu care erau aduși copiii la Mântuitorul? După cum vedem, atât Matei, cât și Luca, spun că o făceau ca să Se atingă de ei și să Se roage (să le dea binecuvântare, am spune noi în zilele noastre). Sfântul Apostol Matei spune chiar ce a făcut Mântuitorul imediat ce Și-a pus mâinile pe ei: "S-a dus de acolo". Cum vedem, nu a început să le predice copiilor. De ce oare? Poate și pentru că Mântuitorul știa că cei mici n-au atâta nevoie de cuvânt ca cei mari și învârtoșați la inimă (nu degeaba ne-a îndemnat să fim ca ei). Că prezența și binecuvântarea Lui le e de ajuns, ajung direct unde trebuie și de unde nu se mai ia: în inima curată și deschisă.

Dar noi ce facem? Ne punem nu doar în locul celorlalți (ar trebui să fie mai îngăduitori), ne punem și în locul copilului (și privim în mod cantitativ: să stea cât mai mult timp, ca "să primească" cât mai multă cantitate de binecuvântare a Domnului) – uitând că oricât de mic ar fi copilul, Domnul are relația Lui personală cu el și că uneori primul suspin de nerăbdare sau primul chicot poate fi semn că "s-a umplut" de har și acum poate merge la ale sale, care sunt jocul și hârjoana; și ne punem chiar și în locul lui Dumnezeu, condiționându-I lucrarea în funcție de ce înțelegem (noi) din ea și încercând s-o gestionăm (noi) după cum ni se pare.

O excludere din sânul lui Hristos?

Să înțelegem atunci că nu mai trebuie aduși copiii la biserică? În niciun caz. Să înțelegem doar să fim îngăduitori și iubitori unii față de alții. Să respectăm pe aproapele care vine la biserică să se roage (poate), să respectăm copilul, îngăduindu-i cele ale vârstei, ieșind afară atunci când devine gălăgios și neliniștit (atât în sens de plâns cât și de râs) – pentru a reveni cu el la momentul împărtășirii. Să ne respectăm pe noi înșine, ca părinți, alegând să avem încredere în lucrarea lui Dumnezeu cu noi, crezând în faptul că jertfa pe care o facem din noi

înșine retrăgându-ne atunci când copilul nostru este nerăbdător este mai valoroasă în fața Domnului decât ar fi jertfa pe care am face-o din ceilalți, stârnindu-le gânduri de judecată la adresa noastră sau a copilului nostru în timpul Sfintei Liturghii. Ca părinți ne-am asumat unele jertfe, printre care e și aceasta. Iar dacă privim cu bună-credință și căutăm să fim cu El, la biserică, vom vedea că, încetul cu încetul, copilul nostru va intra liniștit, cuminte și privind cu încredere și relaxare la cei din jur.

Din nefericire, există situații când privim ”statul afară din pricini binecuvântate” pe timpul slujbei ca pe o excludere din sânul lui Hristos, ca pe un fel de mică anatemizare a familiei cu prunci, ceva care n-ar trebui să fie. Această interpretare arată doar o neputință a noastră de a înțelege că Hristos nu se termină la ușa bisericii de piatră. În același timp, să nu confundăm această flexibilitate cu o invitație de a lipsi fără pricini binecuvântate de la Sfânta Liturghie. Onestitatea noastră e cea care ne face să nu ieșim din sânul Lui, chiar dacă stăm la poarta bisericii, în vreme ce lipsa onestității ne ține departe de El, chiar de am fi și în fața ușilor împărătești, în fața Potirului, pentru că noi Îl ținem pe El la ușa inimii noastre fără să-I deschidem. Onestitatea față de noi înșine, iubirea pentru aproapele și dreapta socoteală ne vor spune oricând unde să ne așezăm pentru a fi întotdeauna cu El. Ceea ce, de altfel, El Însuși dorește infinit pentru toți oamenii, pe care îi iubește atât de mult.

Sursa: doxologia.ro